

Posvätné Taoistické texty:
Tao te ťing
Kapitoly 28-41
Tao te ťing
Lao-c'
Kapitola 28
Kto pozná svoju
mužnú silu,
a predsa jeho ženská slabosť
zotrúva;
Ako sa do jedného kanála
zlievajú mnohé odtoky,
všetko prichádza k nemu,
áno, všetko pod oblohou.
Takto on udržuje
neustálu dokonalosť.
Opäť jednoduché dieťa
bez poškvrní.
Kto vie,
ako biela priťahuje,
a predsa zotrúva
v tmavom tieni,
Vzor pokory zobrazený,
zobrazený v pohľade
všetkého pod oblohou;
On je nemennou
usporiadanou dokonalosťou.
Stvoril nekonečný návrat
k prvotnému stavu človeka.
Kto vie,
ako sláva žiari,
a predsa miluje hanbu,
a nikdy pre ňu nie je bledý;
Zbadajte jeho prítomnosť
v rozľahlom údolí,
do ktorého ľudia prichádzajú
od všadiaľ z pod oblohy.
Nemenná dokonalosť
dokončuje svoj príbeh.
Pozdravujeme jednoduchého
detského človeka v ňom.“
Neopracovaný materiál,
keď sa rozdelí
a rozmiestni,
vytvorí nádoby.
Mudrc,
keď ho zamestnajú,
stáva sa vedúcim
všetkých úradníkov
(vlády)

a vo svojich najväčších
nariadeniach nepoužíva
žiadne násilné opatrenia.
Kapitola 29
Ak by si niekto želal
získať kráľovstvo pre seba,
a dosiahnuť to tým, čo robí,
viem, že neuspeje.
Kráľovstvo je ako duch,
a nemožno ho získať
aktívnou činnosťou.
Ten, kto by ho tak získal,
ho zničí,
ten, kto by ho držal vo
svojom zovretí, stratí ho.
Beh a povaha vecí je taká,
že to čo bolo vpredu,
je teraz vzadu,
to čo bolo vyhriate,
nachádzame mrznúce.
Sila je zo slabosti
skazeného.
Obchod v ruinách
vysmieva sa našej námahe.
Preto mudrc odkladá
prehnané úsilie,
výstrednosť
a pôžitkárstvo.
Kapitola 30
Ten, kto by pomáhal
vládcovi ľudí
v harmónii s Taom,
nebude presadzovať
svoju vládu v kráľovstve
silou zbraní.
Taký spôsob
by sa zaiste stretol
s náležitou odplatom.
Všade, kde je
usídlené vojsko,
vyrastú šípky a trne.
Následne
po veľkých armádach
zaiste prídu zlé roky.
Keď veci dosiahli
silnú zrelosť,
stávajú sa starými.
Možno o tom povedať,
že to nie je v súlade s Tao
a čo nie je v súlade s Tao,

čoskoro prichádza ku koncu.
Kapitola 31
Zbrane,
akokoľvek krásne
sú nástrojmi zlého osudu,
možno povedať, že sú
odporné všetkým stvoreniam.
Preto tí,
ktorí majú Tao,
ich neradi používajú.
Ušľachtilý človek
zvyčajne považuje
ľavú ruku
za najčestnejšie miesto
ale v časoch vojny
je to pravá ruka.
Ostré zbrane sú
nástrojmi zla,
nie nástrojmi
ušľachtilého človeka,
používa ich
iba ak je donútený
nevyhnutnosťou.
Ticho a pokoj je to,
čo si cení.
víťazstvo (silou zbraní)
je pre neho neželateľné.
Radovať sa z víťazství -
znamená mať potěšení
v zabíjení lidí.
Kdo se raduje
ze zabíjení lidí,
nikdy nebude sto uplatnit své
cíle ve světě.
Při příznivých událostech je
přednost dávána levici.
Při nešťastných událostech
je dávána přednost pravici.
Při bitvě má pobočník
místo na levé straně,
vrchní velitel na pravé straně.
vrchní velitel na pravé straně.
To znamená,
že zaujímají místa jako
při smutečním obřadu.
Je-li pobyto velké množství
lidí, má to vzbuzovat
velký žal a smutek.
Kdo zvítězil v bitvě,
má zaujímat místo podle

pravidel pohřebních obřadů.
 Kapitola 32
 Tao je věčné
 a zůstává beze jména.
 Ač ve své jednoduchosti
 zdá se nepatrné,
 nic na světě se mu
 neodváží čelit.
 Kdyby knížata a králové
 je dovedli zachovávat,
 všechno tvorstvo by jim
 samo vyšlo s úctou vstříc.
 Nebesa a země by se
 (pod jeho vedením)
 v souladu spojily,
 aby vydaly sladkou rosu,
 a lid sám od sebe,
 bez příkazu a nátlaku,
 by žil v rovnosti a míru.
 S počínajícím řádem
 jsou dána jména.
 Jakmile jsou zde jména,
 je třeba vědět,
 kdy se zastavit.
 Víme-li včas, kdy ustat,
 vystříháme se pohromy.
 Tao ve vztahu k veškerenstvu
 je pro ně tím,
 čím jsou řeky a moře
 pro proudy a horské bystřiny.
 Kapitola 33
 Kdo zná druhé, je chytrý;
 kdo zná sebe, je moudrý.
 Kdo přemáhá druhé, je silný;
 kdo přemáhá sebe, je mocný.
 Kdo se umí spokojit,
 má hojnost;
 kdo dovede vytrvat, má vůli.
 Kdo se neodchyluje
 od svého učení,
 má dlouhé trvání.
 Kdo smrtí nezaniká,
 má stálé trvání.
 Kapitola 34
 Svrchované Tao,
 jež zaplavuje vše,
 rozprostírajíc se
 vpravo i vlevo!
 Od tebe závisí zrod
 všeho tvorstva,

ty však nikoho neodmítáš!
 Vše dovršuješ,
 samo však zůstáváš
 bez věhlasu!
 S láskou pečuješ
 o všechno tvorstvo,
 nežádáš si však
 být nikomu pánem!
 Tím, že zůstáváš bez nároků,
 možno tě nazvat malé.
 Tím, že všechno tvorstvo se
 k tobě vrací,
 ty však nikomu
 nechceš být pánem,
 možno tě nazvat velké.
 Proto je moudrý schopen
 (rovnáním způsobem)
 uskutečnit velké věci.
 Protože moudrý nikdy
 neusiluje o velikost,
 proto může svou velikost
 dovršovat.
 Kapitola 35
 Kdo pevně drží
 ve svých rukou
 Velký Obraz,
 (neviditelného Tao)
 ten obnovuje celý svět.
 Lidi se k němu uchylují,
 a nic je neohrožuje,
 ale nacházejí jen klid, mír
 a blaženost.
 Krásná hudba a chutná jídla
 lákají poutníka k zastavení.
 Avšak to, co vydává Tao,
 je tak matné a bez chuti!
 Hledíš na ně - nejsi s to
 je spatřit. Nasloucháš mu
 - a nejsi s to je slyšet.
 Avšak užíváš-li ho
 - nejsi s to je vyčerpat.
 Kapitola 36
 Měkké překonává tvrdé
 a slabé překonává silné.
 Tak jako ryba nemá být
 zbavována hlubiny,
 nemá lid být seznamován
 s nástroji blahobytu země.
 Kapitola 37
 Tao je věčné

a zůstává bez konání,
 a přece není nic,
 co by nebylo vykonáno.
 Kdyby je knížata a králové
 dovedli zachovávat,
 všechno tvorstvo by se
 samo od sebe utvářelo.
 Kdyby však
 ve svém rozvoji se samo
 zatoužilo přetvářet,
 sám bych je zadržel.
 jednoduchostí bezejmenného
 Bezejmenná jednoduchost
 je prosta žádostí a vášní.
 Co je bez žádostí a vášní,
 spočívá v klidu.
 Pak celý svět by se
 sám od sebe přivedl k míru.
 Kapitola 38
 Vznešená ctnost
 neprojevuje ctnost,
 protože je plnost ctnosti.
 Nízká ctnost
 nepouští ze zřetele ctnost,
 protože je bez ctnosti.
 Vznešená ctnost nejedná
 a nečiní si nárok zasahovat.
 Nízká ctnost jedná
 a činí si nárok zasahovat.
 Vznešená lidskost jedná,
 aniž si činí nárok zasahovat.
 Vznešená spravedlnost jedná
 a činí si nárok zasahovat.
 Vznešená obřadnost zasahuje,
 a není-li, kdo by s ní souhlasil
 vztahuje paže a donucuje.
 Tak ztrácí-li se Tao -
 nastupuje ctnost,
 ztrácí-li se ctnost
 - nastupuje lidumilnost,
 ztrácí-li se lidumilnost -
 nastupuje spravedlnost,
 ztrácí-li se spravedlnost -
 nastupuje obřadnost.
 Obřadnost je zaschlá slupka
 věrnosti a loajality -
 a počátek zmatků.
 Přemoudřelost
 je zbudělý květ Tao -
 a počátek hlouposti.

Proto muž vskutku velkorysý
vždy se přidržuje jádra,
nikoli slupky,
vždy se přidržuje plodu,
nikoli květu.

Proto podržuje jedno,
odmítá druhé.

Kapitola 39

Hle, co odpradávná

obsáhlo jedno:

nebesa obsáhla jedno,

aby se zjasnila;

země obsáhla jedno,

aby se zpevnila;

duch obsáhl jedno,

aby byl účinný;

hlubina obsáhla jedno,

aby se naplnila;

tvorstvo obsáhlo jedno,

aby se zrodilo;

knížata a králové

obsáhly jedno,

aby správně řídili říši.

To vše způsobilo jedno (Tao).

Kdyby nebesa nebyla jasná,
mohli by se roztrhnout.

Kdyby země nebyla pevná,
hrozilo by jí, že se propadne.

Kdyby duch nebyl účinný,
hrozilo by mu, že ustane,

Kdyby hlubina nebyla
naplněna, hrozilo by jí,

že vyprahne.

Kdyby se tvorstvo nerodilo,
hrozilo by mu, že zanikne.

Kdyby knížata a králové
neřídili správně říši, ale byli
pyšní a povýšení, hrozilo by
jim, že budou svrženi.

Neboť vznešené má své
kořeny v bezvýznamném,
vysoké má své kořeny
v nízkém

(z kterého vzešlo).

Jestliže knížata a králové
se sami zvou

„sirotky“,

„nicotnými“,

„opuštěnými“,

zdaž to není proto,

že za svůj základ považují
bezvýznamné?

Jednotlivé části vozu netvoří
ještě dohromady vůz.

Proto: nechtěj se ojedinele

stkvít jako drahokam

ani se drolivě rozpadat

jako kamení.

Kapitola 40

Návratnost je pohybem Tao,

poddajnost je projevem Tao.

Nebesa a země

a všechno tvorstvo

mají svůj vznik v bytí;

bytí má svůj vznik v nebytí.

Kapitola 41

Slyší-li vynikající učenec

o Tao, snaží se ze všech sil

je následovat.

Slyší-li průměrný vzdělanec

mluvit o Tao,

občas je zachovává,

občas o ně nedbá.

Slyší-li polovzdělanec mluvit

o Tao, dá se

do hlasitého smíchu.

Kdyby však Tao nebylo

vysmíváno, ani by to

nemohlo být opravdové Tao.

Proto se praví v mudrosloví:

Tao ve svém jasu

zdá se temné,

ve svém postupu

zdá se ustupovat,

ve své prostotě zdá se

podružné.

Nejvyšší ctnost se jeví

jako prohlubeň,

nejvyšší bělost se jeví

jako poskvrna,

nejrozsáhlejší ctnost se jeví

jako nedostatečná,

nejpevnější ctnost

se jeví jako vratká,

nejstálejší čestnost

se jeví jako proměnlivá.

Největší čtverec

jako by byl bez rohů,

největší nádoba

jako by byla bez dna,

nejmocnější tón

jako by byl bez zvuku,

nejvyšší forma

jako by byla bez tvaru.

Tao zůstává skryté

a beze jména.

A přece: zdaž to není Tao,

jež vše dobrotivě dává

a dovršuje?